

Guía Docente				
Datos Identificativos				2018/19
Asignatura (*)	Biopsicoloxía		Código	652438010
Titulación	Mestrado Universitario en Psicoloxía Aplicada			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	1º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	3
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Psicoloxía			
Coordinación	Fernandez Garcia, Rosa Maria	Correo electrónico	rosa.fernandez@udc.es	
Profesorado	Fernandez Garcia, Rosa Maria	Correo electrónico	rosa.fernandez@udc.es	
Web				
Descrición xeral				

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Recoñecer e respectar a diversidade humana e comprender que as explicacións psicolóxicas poden variar a través de poboacións e contextos.
A2	Saber identificar os factores persoais, psico-sociais e/ou educativos que poden pór en risco a saúde das persoas.
A3	Ser capaz de elaborar un informe científico que implique definir un problema de investigación, as hipóteses e variables asociadas, así como definir o deseño, a mostra e o seu modo de selección, as ferramentas de recollida de datos e a súa consecuente análise e discusión.
A7	Saber realizar un seguimento sobre un caso elixindo obxectivos pertinentes e realistas.
A8	Coñecer as bases para establecer hipóteses respecto dun caso concreto e, a partir das mesmas, saber deducir enunciados contrastables.
A12	Adquirir un coñecemento teórico básico sobre o estado da arte nas diferentes áreas implicadas na psicoloxía aplicada.
A13	Coñecer e ser capaz de utilizar os diferentes modelos, teorías, métodos e técnicas de avaliación e intervención que son específicos dos distintos ámbitos da investigación en Psicoloxía Aplicada e desenvolver unha actitude crítica propia do espírito científico.
A18	Mostrar un compromiso ético e profesional con respecto ás responsabilidades cívicas, sociais e globais.
B1	Capacidade de análise e síntese.
B2	Capacidade de organización e planificación.
B3	Traballo en equipo.
B6	Razoamento crítico.
B8	Aprendizaxe autónoma.
B10	Motivación pola calidade.
B11	Resolución de problemas.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C6	Valorar críticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título

G1, G2, G3, G6, G8, G10	AI2 AI7 AI12 AI18	BI1 BI2 BI3 BI6 BI8	CM1 CM3 CM6 CM7
G1, G2, G3, G6, G8, G10	AI2 AI3 AI7 AI12 AI18	BI1 BI6 BI8	
G1, G2, G3, G6, G8, G10	AI1 AI2 AI3 AI7 AI12 AI18	BI1 BI2 BI3 BI6 BI8 BI11	CM3 CM6 CM7
E1,E2,E3,E7,E8,E12,E13,E18,E19	AI1 AI2 AI3 AI7 AI12 AI18	BI1 BI2 BI3 BI6 BI8 BI11	CM1 CM2 CM3 CM6 CM8
E1,E2,E3,E7,E8,E12,E13,E18,E19	AI1 AI2 AI3 AI12 AI18	BI1 BI2 BI3 BI6 BI8	CM1 CM2 CM3 CM6 CM7 CM8
E1,E2,E3,E7,E8,E12,E13,E18,E19	AI1 AI12 AI13 AI18	BI1 BI2 BI3 BI6	CM1 CM3 CM6 CM7 CM8
N1, N3, N4, N6, N7, N8	AI1 AI12 AI18	BI1 BI2 BI3 BI6 BI8 BI10	CM1 CM3 CM6 CM8
N1, N3, N4, N6, N7, N8	AI1 AI8 AI12 AI13	BI1 BI2 BI3 BI6 BI8	
N1, N3, N4, N6, N7, N8	AI1 AI12 AI13	BI1 BI2 BI3 BI6 BI8	

Contidos	
Temas	Subtemas
ESTRUCTURA Y FUNCION CEREBRAL	- ORGANIZACIÓN GENERAL DEL SISTEMA NERVIOSO - PROTECCIÓN DEL SISTEMA NERVIOSO - ANATOMÍA GENERAL DEL SISTEMA NERVIOSO
NEURONAS Y NEUROTRANSMISIÓN	- CÉLULAS DEL SISTEMA NERVIOSO. - LAS NEURONAS Y LA NEUROGLIA - BASES ELECTROQUÍMICAS DEL POTENCIAL NEURONAL - EL POTENCIAL DE ACCIÓN - LA SINAPSIS
DESARROLLO DEL SISTEMA NERVIOSO	- FASES DEL DESARROLLO NEURAL - DESARROLLO CEREBRAL POSTNATAL EN BEBES HUMANOS - EFECTOS DE LA EXPERIENCIA EN EL DESARROLLO DE LOS CIRCUITOS NEURALES - TRASTORNOS DEL DESARROLLO NEURAL
ALTERACIONES DEL SN DEBIDAS AL ESTRÉS DURANTE LA INFANCIA TEMPRANA	- PLASTICIDAD CEREBRAL - ESTRUCTURAS CEREBRALES AFECTADAS POR EL ESTRÉS TEMPRANO - ALTERACIONES COGNITIVAS Y PROBLEMAS ESCOLARES
LA ENCEFALITIS LETÁRGICA	- BASE BIOLÓGICA - EL SÍNDROME DE TOURETTE - EL PARKINSON

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Presentación oral		1	10	11
Análise de fontes documentais		1	4	5
Lecturas		1	24	25
Sesión maxistral		6	12	18
Proba obxectiva		2	10	12
Atención personalizada		4	0	4
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Presentación oral	Elaboración y exposición de un trabajo, individual o en grupo, relacionado con el programa
Análise de fontes documentais	Análisis de los últimos avances científicos mediante la búsqueda bibliográfica
Lecturas	Bibliografía relacionada con los temas de la asignatura
Sesión maxistral	Clases magistrales acompañadas de medios y recursos didácticos
Proba obxectiva	50 preguntas cortas, con respuestas verdadero-falso

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Análise de fontes documentais Lecturas Presentación oral	Resolución de dudas, orientación bibliográfica, preparación de trabajos, preparación práctica de laboratorio, etc

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Proba obxectiva		preguntas tipo test	40
Análise de fontes documentais		Busqueda y análisis de trabajo de investigación	20
Lecturas		Bibliografía recomendada	20
Presentación oral		Trabajo personal sobre un tema	20

Observacións avaliación
?   La calificación será el resultado de los siguientes factores: ?   Asistencia y participación a las clases teóricas y prácticas, y especialmente a estas últimas (hasta un 10% de la calificación final)   ?   Calidad de los trabajos tutelados o proyectos de investigación (planificación, elaboración, redacción y análisis de conclusiones) (hasta un 50% de la calificación final)   ?   Examen final (escrito) (hasta un 40% de la calificación final)   ?   Evaluación de otras actividades formativas empleadas, hasta completar la calificación total

Fontes de información	
Bibliografía básica	- J P J Pinel (2007). Biopsicología. PEARSON EDUCACION SA - Kolb Whishaw (2006). Neuropsicología humana. panamericana - Gazzaniga y otros (2006). psychological science. ww norton and company - P J Corr (2008). Psicología Biológica. McGraw-Hill Interamericana - Sacks, Oliver (2005). Despertares. Anagrama - Sacks, Oliver (2005). El hombre que confundió a su mujer con un sombrero. Anagrama - Penny Marshall (1990). Despertares. Película
Bibliografía complementaria	

Recomendacións
Materias que se recomienda ter cursado previamente
Materias que se recomienda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías